

Förslag till ändringar i broschyrer

Studera med funktionsnedsättning – en guide till studenter

Produktion: Studentavdelningen, Stockholms universitet, VT 2013

Behöver du pedagogiskt stöd eller anpassningar

I dagens text: Till exempel räknas dyslexi, neuropsykiatriska tillstånd och psykiska besvär räknas som varaktiga funktionsnedsättningar.

Förslag på ändring: Till exempel räknas dyslexi, neuropsykiatriska tillstånd, talsvårigheter, och psykiska besvär som varaktiga funktionsnedsättningar.

Examination

I dagens text: Vid behov kan du erbjudas förlängd tentamenstid eller alternativ examination efter samråd med examinator som beslutar om detta. Muntlig tentamen, tentamen med hjälp av dator eller hemskrivning är exempel på anpassningar som förekommer.

Förslag på ändring: Vid behov kan du erbjudas förlängd tentamenstid, vid **muntlig och skriftlig examination**, eller alternativ examination efter samråd med examinator som beslutar om detta. Muntlig tentamen, tentamen med hjälp av dator eller hemskrivning är exempel på anpassningar som förekommer.

Intyg om stödåtgärder

I dagens text: Tillsammans med samordnaren diskuterar du ditt individuella behov av pedagogiskt stöd. Ta med ett intyg om din funktionsnedsättning till mötet med samordnaren, till exempel från läkare eller psykolog eller en dyslexiutredning. Samordnaren skriver sedan ett intyg med rekommenderade stödåtgärder som du visar för kontaktpersonen på institutionen.

Förslag på ändring: Tillsammans med samordnaren diskuterar du ditt individuella behov av pedagogiskt stöd. Ta med ett intyg om din funktionsnedsättning till mötet med samordnaren, till exempel från läkare, psykolog, **logoped eller en dyslexiutredning**. Samordnaren skriver sedan ett intyg med rekommenderade stödåtgärder som du visar för kontaktpersonen på institutionen.

Stöd till studenter med funktionsnedsättning - en guide för universitetspersonal

Produktion: Studentavdelningen, Stockholms universitet, VT 2013

Intyg om stödåtgärder

I dagens text: En student som behöver individuella anpassningar i sina studier ska kontakta Studentavdelningens samordnare för att få information och för att diskutera sitt behov av stöd. Utifrån samtalet och den dokumentation som studenten har kring sin funktionsnedsättning formuleras ett intyg, där det står vilka stödåtgärder som rekommenderas. Det kan till exempel vara anteckningsstöd, mentorsstöd och/eller anpassad examination. Av intyget framgår också vilka skyldigheter studenten har och vad som förväntas av institutionen. Intyget är på så sätt en service till institutionens personal som därigenom inte tar del av studentens läkarintyg, dyslexiutredningar och liknande. Studentens integritet skyddas också. Intyget visas upp av studenten för den institutionspersonal som berörs, vanligen kontaktpersonen. Institutionen beslutar om de rekommenderade stödåtgärder som gäller examinationen och ansvarar för att ordna tentamensvakter för studenter som tenterar enskilt eller har förlängd tentamenstid.

Förslag på ändring: En student som behöver individuella anpassningar i sina studier ska kontakta Studentavdelningens samordnare för att få information och för att diskutera sitt behov av stöd. Utifrån samtalet och den dokumentation som studenten har kring sin funktionsnedsättning formuleras ett intyg, där det står vilka stödåtgärder som rekommenderas. Det kan till exempel vara anteckningsstöd, mentorsstöd och/eller anpassad examination. Av intyget framgår också vilka skyldigheter studenten har och vad som förväntas av institutionen. Intyget är på så sätt en service till institutionens personal som därigenom inte tar del av studentens läkarintyg, **intyg från logoped** och liknande. Studentens integritet skyddas också. Intyget visas upp av studenten för den institutionspersonal som berörs, vanligen kontaktpersonen. Institutionen beslutar om de rekommenderade stödåtgärder som gäller examinationen och ansvarar för att ordna tentamensvakter för studenter som tenterar enskilt eller har förlängd tentamenstid.

Studentens individuella behov

I dagens text: Studenter med samma funktionsnedsättning kan ha helt olika behov. Varje student måste därför bedömas individuellt och generaliseringar ska undvikas. Studenter som använder rullstol behöver till exempel inte alltid samma typ av anpassningar, och studenter med dyslexi och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan ha olika förmåga att klara läs- och skrivkraven på en kurs. Hur studenter med olika funktionsnedsättningar interagerar i gruppen skiljer sig också från person till person.

Förslag på ändring: Studenter med samma funktionsnedsättning kan ha helt olika behov. Varje student måste därför bedömas individuellt och generaliseringar ska undvikas. Studenter som använder rullstol behöver till exempel inte alltid samma typ av anpassningar, och studenter med dyslexi och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan ha olika förmåga att klara läs- och skrivkraven på en kurs. **På samma sätt har studenter som stammar olika förmåga att klara muntliga krav på en kurs.** Hur studenter med olika funktionsnedsättningar interagerar i gruppen skiljer sig också från person till person.

Examination

I dagens text: Studenter med funktionsnedsättning kan behöva genomföra examinationen på något annat sätt än det gängse. En student har ibland rätt till enskild tentamen och kan då få sitta ensam eller tillsammans med en mindre grupp studiekamrater i samma lokal. Detta kan vara aktuellt för dem som till exempel har allergi, behov av att röra på sig under tentamen, koncentrationssvårigheter eller lätt blir störda av andra. Ofta används något av de resursrum som finns på Studentavdelningen. Rum bokas av studenten, som meddelar institutionen i god tid. Tentamensvakt ordnas av institutionen medan dennes lön betalas via Studentavdelningen. Vid behov kan studenter erbjudas förlängd tentamenstid eller alternativ examination efter samråd med examinatorn, som beslutar om detta. Muntlig tentamen, tentamen med hjälp av dator eller hemskrivning kan till exempel förekomma.

Förslag på ändring: Studenter med funktionsnedsättning kan behöva genomföra examinationen på något annat sätt än det gängse. En student har ibland rätt till enskild tentamen och kan då **få utföra tentamen muntligt eller skriftligt enskilt** eller tillsammans med en mindre grupp studiekamrater i samma lokal. Detta kan vara aktuellt för dem som till exempel har, allergi, behov av att röra på sig under tentamen, koncentrationssvårigheter eller lätt blir störda av andra. Ofta används något av de resursrum som finns på Studentavdelningen. Rum bokas av studenten, som meddelar institutionen i god tid. Tentamensvakt ordnas av institutionen medan dennes lön betalas via Studentavdelningen. Vid behov kan studenter i samråd med examinationer erbjudas alternativa examinationsformer, till

exempel förlängd tentamenstid eller möjlighet att komplettera en tentamen muntligt eller skriftligt. Muntlig tentamen, tentamen med hjälp av dator eller hemskrivning kan till exempel förekomma.

Planera inför grupparbeten och redovisningar

I dagens text: Grupparbeten och redovisningar bör planeras med tanke på att studenter har olika behov. Här följer två exempel: För en student med hörselskada fungerar det bäst att arbeta i en mindre grupp i en lokal där hörselmiljön är optimal. Vid redovisning bör gruppen stå framför de andra studenterna eftersom den studenten med hörselskada uppfattar det som sägs lättare när han eller hon också kan se det som sägs. För en student med en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning kan det vara särskilt viktigt att känna sig trygg i gruppen och att det i god tid ges tydliga riktlinjer för grupparbetet och presentationen. I vissa fall kan det vara nödvändigt att använda alternativa arbetsformer.

Förslag till ändring: Grupparbeten och redovisningar bör planeras med tanke på att studenter har olika behov. Här följer **tre** exempel: För en student med hörselskada fungerar det bäst att arbeta i en mindre grupp i en lokal där hörselmiljön är optimal. Vid redovisning bör gruppen stå framför de andra studenterna eftersom den studenten med hörselskada uppfattar det som sägs lättare när han eller hon också kan se det som sägs. För en student med en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning kan det vara särskilt viktigt att känna sig trygg i gruppen och att det i god tid ges tydliga riktlinjer för grupparbetet och presentationen. I vissa fall kan det vara nödvändigt att använda alternativa arbetsformer. **För en student som stammar kan det i just denna talsituation upplevas besvärligt att redovisa inför hela gruppen, och då kan det vara aktuellt att ge längre redovisningstid alternativt redovisning i mindre grupp eller enskilt.**

Funktionsnedsättningar

I dagens text: står inget om talstörningar

Förslag på text:

Talsvårigheter

Talsvårigheter är antingen medfödda eller förvärvade och kan orsakas av en mängd olika faktorer. En talsvårighet kan vara en konsekvens av skada eller sjukdom i hjärnan som påverkar muskelfunktionen i talmuskulaturen. CP-skada, förvärvad hjärnskada och neurologiska sjukdomar, till exempel multipel skleros (MS) är exempel på skador och sjukdomar som kan påverka talet. Talsvårigheter innebär att planerandet av vad som ska sägas eller utförandet av yttrandet är påverkat.

Stamning innebär avbrott i det normala talflödet, och dessa avbrott kommer ofta okontrollerade. Stamning kännetecknas av blockeringar, förlängningar och upprepningar av ljud eller ord. Det är dock inte alltid hur mycket stamning som hörs som avgör hur stort stamningsproblemet egentligen är för den enskilda individen. En del upplever talrädsla i olika situationer, medan andra inte upplever att stamningen är något hinder. En del kan undvika att stamma genom att vara tysta, byta ut ord eller undvika vissa situationer.

Stamning och andra talsvårigheter kan medföra problem för studenten att delta vid diskussioner, muntliga examinationer och presentationer.

För mer information, Stanningsförbundet, www.stamning.se